

Kamp og kompromis om det gode arbejde

CSA MØDE

ET LIV MED ARBEJDSLIV – HVAD HAR VI NÅET, OG HVILKE UDFORDRINGER VENTER?

HELGE HVID

24.2.2020

En lang personlig historie i korte træk

Periode	Pointe
1972-1980. Uddannelse i arbejderklassens tjeneste	Offentlig betænkning: godt arbejdsmiljø og demokrati hænger sammen Lov om arbejdsmiljø. Ny sikkerhedsorganisation Aktivisme om arbejdsmiljøet, som gav resultater Nye begreber om arbejdsmiljø
1980-1990. PhD om arbejderbevægelse og arbejdsmiljø	Faglig ressourceopbygning Sverige som det gode eksempel
1990-2000. Det udviklende arbejde	Interessekamp om arbejdslivets kvalitet - Jobbet - Produktet - Miljøet
2000-2010. Arbejde og bæredygtighed	I arbejdet skaber vi os selv og verden omkring os. Betingelser for at sloganet 'handl lokalt, tænk globalt' også får plads i arbejdslivet.
2010-2020	Tid og arbejde, ledelseskritik, politik

Den røde tråd i den arbejdslivsforskning jeg har været en del af

- Indflydelse i og over arbejdet

Arbejdsmiljø skal sikres ved at B-siden får viden og magt.

- Kamp om begreberne
- Kamp om indflydelse på arbejdsmiljøet – i og over arbejdsmiljøet
- Arbejdsmiljø handler ikke kun om sundhed, men primært om et værdigt liv

Arbejdsorganisation med menneskelige udviklingsmuligheder

Arbejdet som led i en bæredygtig udvikling

Alternativer til det fremmedgjorte arbejde (med og imod Braverman)

Er det politik eller videnskab?

Både og. Videnskab baseret på normativitet – hvilket gør sig gældende for det meste videnskab

Et værdigt liv: et liv med mening, stærke fællesskaber og indflydelse over eget liv sammen med andre, er

- Sundt
- Indløser menneskelige potentialer

Hvad kom der så ud af det?

En gigantisk indsats for arbejdsmiljøet

Et bedre arbejdsliv end i resten af verden

Tilbageskridt til noget af det der blev dømt ude i 1970/80erne

Nye problemer

Braverman fik ret

Braverman's pointen var: 'Kapitalisme skaber taylorisme – ikke på grund af effektivitetskrav, men som følge af en magtdynamik. Industrien kom først, nu står resten af arbejdsmarkedet for tur'.

I 1980/90erne troede man Braverman tog fejl

I 00/10erne er det blevet tydelig at Braverman fik ret (og nu er Braverman glemt)

Vi har tabt teknologi-kritik

I 1980erne skulle der udvikles alternativ teknologi

I 10erne skal teknologi understøtte strategi og gøre standarder og KPI'er operationelle

Individualiserer problemer

Arbejdsulykker skyldes ulykkesfugle

Stress relateres til personligheden (type A og type B personlighed Friedman and Rosenman)

I 1970/80/90erne: det er arbejdsmiljøet der er sygt

I 2000/10erne: personer skal selekteres og rekonfigureres

Problemer i arbejdsmiljøet individualiseres

Virksomhederne søger robuste medarbejdere

Anbefalingen er motion, mindfulness m.m.

Fælles interesser i et godt arbejdsliv

En arketypisk argumentation:

30% angiver at de ofte har stress. 58% angiver at du arbejder for højt arbejdspress. 45% angiver at de ikke er i dialog med ledelsen

Dårligt arbejdsmiljø skaber sygefravær, dårlig motivation, dårligt samarbejde, svag omstillingsevne

Godt arbejdsmiljø er

Win-Win-Win

Arbejderne lider ikke længere af falsk bevidsthed, men det gør ledere og ledelsessystemer

Ledelse – helten og skurken

En fremtrædende argumentationsfigur

Godt arbejdsmiljø er skabt af gode ledere (helten)

Dårlig ledelse er hovedårsagen dårligt arbejdsmiljø

Dårlig ledelse modvirkes gennem lederudvikling (skurken)

Fokuserer på lederen og ikke ledelsessystemer

- - Organisationen og samfundet mere bredt skaber sine ledere, og skal det psykiske arbejdsmiljø ændres, skal organisationen og samfundet mere bredt ændres

Kampen om det gode arbejdsliv skal vedligeholdes og udvikles

Virker det? – ja

Har kampen taget nye former? – ja

